Η Απελευθέρωση της Θεσσαλονίκης. Σαν σήμερα 26 Οκτωβρίου 1912.

Σαν σήμερα το 1912, στις 26 Οκτωβρίου, η **Θεσσαλονίκη** απελευθερώνεται από τον οθωμανικό ζυγό, έπειτα από 484 χρόνια, και περνά στα χέρια του Ελληνικού Στρατού. Ο Οθωμανός διοικητής Χασάν Ταχσίν Πασάς υπογράφει την παράδοση της πόλης, ανήμερα της γιορτής του πολιούχου της, Αγίου Δημητρίου. Πίσω όμως από την ιστορική αυτή εξέλιξη κρύβεται μια έντονη διαφωνία ανάμεσα στον πρωθυπουργό Ελευθέριο Βενιζέλο και τον διάδοχο Κωνσταντίνο, καθώς και ένας αγώνας δρόμου με τους Βουλγάρους για το ποιος θα φτάσει πρώτος στη Θεσσαλονίκη.

Ο Α΄ Βαλκανικός Πόλεμος έχει ξεκινήσει λίγες εβδομάδες νωρίτερα, με την Ελλάδα, τη Σερβία, τη Βουλγαρία και το Μαυροβούνιο να πολεμούν εναντίον της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας. Ο Ελληνικός Στρατός, υπό την ηγεσία του διαδόχου Κωνσταντίνου, έχει ήδη σημειώσει σημαντικές νίκες στο Σαραντάπορο και στα Γιαννιτσά, ανοίγοντας τον δρόμο προς τη Θεσσαλονίκη.

Ο Βενιζέλος επιμένει ότι ο στρατός πρέπει να κατευθυνθεί αμέσως προς τη Θεσσαλονίκη, ενώ ο Κωνσταντίνος θεωρεί στρατηγικά σημαντική την προέλαση προς το Μοναστήρι, στη σημερινή Βόρεια Μακεδονία. Η διαφωνία τους δεν είναι ασήμαντη: ο βουλγαρικός στρατός προελαύνει επίσης προς την πόλη και η ελληνική κυβέρνηση φοβάται ότι μπορεί να προλάβει να την καταλάβει.

Η ανησυχία του Βενιζέλου αποτυπώνεται σε ένα αυστηρό τηλεγράφημα προς τον Κωνσταντίνο, με το οποίο τον διατάσσει να αποδεχθεί την παράδοση της Θεσσαλονίκης και να εισέλθει στην πόλη χωρίς καθυστέρηση: «Καθιστώ υμάς υπεύθυνον διά πάσαν αναβολήν, έστω και στιγμής».

Στο μεταξύ, ο Χασάν Ταχσίν Πασάς, αντιλαμβανόμενος ότι δεν μπορεί πλέον να υπερασπιστεί αποτελεσματικά τη Θεσσαλονίκη, αρχίζει διαπραγματεύσεις με την ελληνική πλευρά. Ο Κωνσταντίνος απαιτεί την παράδοση της πόλης και τον αφοπλισμό των οθωμανικών δυνάμεων.

Στις 11 το βράδυ της 26ης Οκτωβρίου 1912 υπογράφεται στο Διοικητήριο της Θεσσαλονίκης το ιστορικό πρωτόκολλο παράδοσης. Εκ μέρους του Ελληνικού Στρατού υπογράφουν οι αξιωματικοί Βίκτωρ Δούσμανης και Ιωάννης Μεταξάς, ο μετέπειτα δικτάτορας της 4ης Αυγούστου. Το έγγραφο συντάσσεται στα γαλλικά και προβλέπει, μεταξύ άλλων, την παράδοση περίπου 25.000 Οθωμανών στρατιωτών και 1.000 αξιωματικών, καθώς και του πολεμικού τους εξοπλισμού.

Στις 27 Οκτωβρίου ελληνικά στρατιωτικά τμήματα εισέρχονται στην πόλη και η ελληνική σημαία υψώνεται στο Διοικητήριο. Την επόμενη ημέρα φτάνει ο διάδοχος Κωνσταντίνος με το επιτελείο του, ενώ στις 29 Οκτωβρίου εισέρχεται στη Θεσσαλονίκη και ο βασιλιάς Γεώργιος Α΄.

ΠΑΤΡΙΣ
ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ & ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΣ ΕΦΗΜΕΡΙΣ
ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ Ι-Η ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΚΑΤΕΚΤΗΘΗ ΧΘΕΣ ΔΙΑ ΤΟΥ ΞΙΦΟΥΣ
Η ΕΛΛΑΔΟΣ ΧΑΡΑ ΕΙΣ ΤΑΣ ΑΘΗΝΑΣ. - ΚΟΛΩΝΟΚΡΟΥΣΙΑΙ, ΔΟΞΟΛΟΓΙΑΙ, ΔΙΑΔΗΛΩΣΕΙΣ, ΦΡΕΝΙΤΙΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Ο ΔΙΑΔΟΧΟΣ

Οι ελληνικές δυνάμεις έχουν προλάβει τους Βουλγάρους, οι οποίοι φτάνουν επίσης στην περιοχή. Η Θεσσαλονίκη, μία από τις σημαντικότερες πόλεις της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας στα Βαλκάνια, με έντονο πολυεθνικό χαρακτήρα και στρατηγικής σημασίας λιμάνι, περνά στον ελληνικό έλεγχο.

Η 26η Οκτωβρίου 1912 σηματοδοτεί το τέλος σχεδόν πέντε αιώνων οθωμανικής κυριαρχίας στη Θεσσαλονίκη, ενώ η αντιπαράθεση για τον έλεγχο της πόλης θα αποτελέσει έναν από τους παράγοντες που θα οδηγήσουν, λίγους μήνες αργότερα, στον Β΄ Βαλκανικό Πόλεμο.

by oddgait on Mon, 26/10/2026 - 20:53

Source URL:http://2gymevosm.mysch.gr/drupal7/?q=en/node/2929